

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلغی
(۱۵۰) ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی ۳۲۵ غروشدور.

نسخه سی ۵ غروشدور .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشدور
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عاكف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدكم سبیل الرشاد

عربك فضائل و مساویسی بر لکده اقتباس اتمام کلمه عطف ایدینورلر.
حقك بودرجه سی هیچ بر رده کورولماشدر. عربك علوم و قونیله
ترقی ایدم دیکمز حالد عربك مساوی اخلاقه سیله، رذائل اجتماعیه سیله
ترقی ایدم دیکمز ذاهب اولان بو متفسخ قافالیر دوچار اولاتقاری
عجری بو کی مغالطه و سفسطه لره اورتك ایستورلر که تشبیلری به و ده در.
مقصد سوبه مدینه منری یو کس لکم ایسه بونک بولی بک آشکاردر.
و ایلك باسیلاجق ایشلری، ایلك تحکیم اولونا جق اساسلری ایضاح
ایتدک. بو اساسلر بزم روحزده جابگیردر.

وضعیت بو مرکزده ایکن و مسلمانلک اساسات مدینه منری بودرجه
محکم بر وضعیتده بولونورکن اولیه عربلیلاشمق دن دم اوردق، بوملتک
حیات اخلاقه و حیات اجتماعیه من قارشى سوء تصدده بولونمق دن باشقه
برشی دکادر. بو کی تمیائده ذره قد حسن نیت کورمیورر. مقصد
ایش کورمکسه، مملکتی یو کس لکمسه یول بودر. بویول تعقیب اولونورسه
بو مملکت قورتولور. والا فلا ..

عمر رضا

غریب و شمری رات غیری عید ایمنلره :

اسلامه اسناد ایدین تدری سبیلری

اسلامه اسناد ایدین تدری سبیلرینک باشند «جهل»، «آرقه شده»
«تعصب» و «ازدر». لیکن انصاف ایدیکز افندیلر! «جهل» ی دینه
اسناد ایتکله دوشدیکز خطا او قدر آچق در که ال ایله طویله بیلور.
«غرب ذهنیت و مدنیتی»، خلاص و استقلال بر ایز عد ایدلره
صوریورم: نه زمان بر کویده مکتب آچدیکز، نه وقت چو حقلر منری
او قوتدیکز، هانکی کون ملق عرفانه دعوت ایتدیکز ده سزه دینک
آبایی عد ایتدیکز هانکی مدرسه نك مدرسی، هانکی جامعک امامی،
هانکی قصبه نك مفیسی قارشو کز دیکله رک: خایر ملق او قوتایا جقسکز!
دیدى.

اگر مملکتی جهل قاپلامش ایسه بونی «دین»، «اسناد ایتکده کی
معناسلری آکلامایورم. دین اسلام سراپا جهلک، تفرقه نك، قومیتک
دشمنیدر. حکیم قرآن علمک قدرینی تجیل ایتش واحسن تقویم اولان
بشری آنجق عقل ایله تکریم ایلشدر. مورد الهام اسلامده عقلدر.
حق حقائق اشیانک ثبوتنه تعلق ایدن اسباب علمی آنجق عقل ایله
تمیز ایلشدر.

ذاتاً دین باشند باشه بر علمدر. جهل دکدرجه مدینه علم اولان
فخر کائنات امتی او کریمکه ترغیب ایتکله مغبوط الانیادار.
شو حالده امتک جهلی دینده آرامق دن ایسه اهلده، اداره ده،

عدالتی تأمین ایدم جک قوانین مبذولدر. بو قوانینی تعدیل و اکال
بر علم مسئله سیدر. قوانین عدلیه منری احتیاج درجه شده اکال علمانک
وظیفه سیدر. فقط هیچ بر وقت قوانین منری اکال غریبلیلاشمه منری
مستلزم دکادر.

صوکره تأمین مصونیت ماده سنه کلم. مع الاسف مملکت منری
بو خصوصده کی احتیاجی، عدالته اولان احتیاجندن آزدکادر. بولارمه
مدنیت ده حیاتمزه تحقق اتمامشدر. همده بک فجیع بر درجه ده.
حال بوکه بزم دینز انسانلرک مصونیتی تأمین ایتشدر. هیچ بر کیمسه
بر کیمسه، بر کیمسه مالیه، جاسه، شرفه ادنا بر تسلطده
بولوناماز. خلغمزده بولارمه مدینه رعایتکاردر و رعایتکار اولق
ایست. بناء علیه بونک تأسیسه مانع اولاجق هیچ بر جدی سبب
یوقدر. هله بونی تأمین ایچون اولیه غریبلیلاشمق دن بحث ایتک قدر
معناسلر برشی اوله ماز.

حولیت خصوصده دین اسلام «لا اکراد فی الدین» دستورعالیه
حولیت دینه نك اساسی وضع ایتدیکی کی عرق، رنگ، صنف فرقلری
ودها باشقه فرقلری کو کندن قالدیرمقله بو کون بشریت متمدنه تسمیه
اولونان عربک ایشمه مدینی، ایشمه میه جکی رنونه کالی اورتیه قومشدر.
بوندن اشقه دینز حریت فکریه نك ضامنیدر. بو خصوصده غریبلیلاشمق دن
بحث ایتک سوبه مدینه منری عربک درلو درلو تعصبلره آلوده اولان
سویه سنه ایندیرمک دیمکدر که هیچ بر فرد عاقل بونی قبول ایدم من
کوریلور که بولوزام مدینی بزم دینز، بزم تلقیاتنر تأمین ایتشدر.
بونلری حیاتمزه تحقق ایتدیرمک لازمه و بونلری تحقق ایتدیرمک
هدف تعقیب ایدله جکسه اولیه غریبلیلاشمق دن، اوروپالیلاشمق دن بحث
لزم یوقدر. حسن نیتله، عزم و غیرتله، وقوف و لیاقله چالیشق
لازمدر. بو اوغورده صرف اولونا جق مساعی خلغمزک هر درلو
مظاهرتنه، هر درلو اعتمادنه نائل اولور. فقط مدینتک باشلیجه
شرائطندن بی خبر اولان، مسلمانلک بو شرائطی اک مکمل و اک
نهایی شکلده تأمین ایتدیکنی بیلمه من بر طاقم عجزه محض اعجز و جهالتلری
اورتمک ایچون غریبلیلاشمق دن بحث ایدرک و صراط مستقیمدن انحراف
ایدلرله هر حالده بوملته خدمتدن باشقه بر هدف تعقیب ایدیورلر
دیمکدر که بویله بر طاقم شخصی اندیشلرک اوغورنده بوملتک کنیدی
فدا ایتدیروب ایتدیرمه جکنی کورده جکز.

آنجق بو مدنیت لازمه لرینی تحقق ایتدیرمه ملندر که عرفان و ترقی
بولنده قطع مراحل ایدم بیلر. بزم یوز سنه دن بری وقوع بولان
غیرتلمزه رغماً حالاً یوکسک بر سوبه عرفانه ارتقا ایدم میبشمرک
یکانه سببی بو شرائط اساسیه بی تحقق ایتدیرمه مکدر. فقط غرب برستلر
هر کسی اویقوده طن ایدرک ترقی خصوصده کی مظهریتسزلکم منری

زمان بر جمعیت کندینه خاص اولان «درونی حیات» نی، «حرث و عرف» نی ییقارق نتیجه لری سبیلله قاریشیدیردقلرینه بو ذواتک کلیاتنده تصادف ایتمدم.

«ایمانیکزی، مخصوصات ملیه کزی ییقیکز. باشقه ملتله بکزه ییکز. آدام اولورسکز، دیدیکنی اثرلرنده کورمدم.

یکرمنجی عصرک ایجاب ایتدیکی حیاتی ایشلری انکار ایدن بر «دین» - المنة لله - سالک دکلز. اللهک برلکنه وحضرت محمدک رسالته اینانان بتون انسانلر حیاتی ایشلری براقوبده باشقه ایشلرله مشغول اولدقلری یوقدر. دین واونک مؤمنلری بونی انکار ایتیمجه عجا مسلمانلر حیاتی ایشلری برافدقلرینی زدن چیقاریبورلر؟ هیئت حاضره دینداردر. هیچ شبهه یوق که هیئت حاضره دینداردر. آنجق بوراده منظور فیه اولانده ولود و فیاض «ناس» دینداردر. ایشته اولنرک دیندار اولماسنی برعیب، برترقی مانعی تلقی ایدنلرک بودیندارلنی شیمیدیکی دوشکونلکک سبی اولارق تلقی ایتلرینه مقابل بز بالعکس «دین» بتون صفوت و قدرته صارلمقده فوز و فلاح کوره نلردنر. سینی یوقاروده «درونی حیات» ی ایضاح ایدرکن تفصیل ایتمش ایدک.

شیمیدیکی مودا بر اعتراض داها واردر: بیک اوچیوز بیل اول باشقه بر هررق سینه سندن فیرلایان دینک او زمان باشقه هررقه عائد قویدینی اساسلر بزم بوکونیک جمعیتزده حالا قیمتی و حاکمینی محافظه ایتیمی، اوزمانک محدود احتیاجلی انسانلرینه عائدایکن یکرمنجی عصرک باغیردینی احتیاجلری تطمین ایدمه مسیدر.

دین اسلام، عربستانده ظهور ایتمش و عرب قومی آراسنده انتشاره باشلامش اولماسیله «دین» ک اوهرقه طاندیتی ادعا ایتک دوغری بر شه دکلدر. آنجق «بز کنجلر» ک ادعای بو دکلدر. خار، اولنر جوق اساسلی، جوق حساس بر نقطه یه پارماقلرینی قویق ایستورلر ایسه ده لزومی قدر وضوح و جسارتله فکرلرینی بیان ایدمه یورلر. «احکام مینه دینه» افعال مکلفینه تعلق ایتک جهتیله یا امر دنیا به یا امر آخرته عائددر. ایشته بو احکامک سطحه تبلیغی آنجق بر هررق اولمقدن عبارت عد ایتکده درلر. ابلغ الانبیا مکلفک خالقنه قارشو وظیفه سنی، خلقه قارشو وظیفه سنی تبلیغ بیورورکن کویا بونلری یالکز اوهرقک مخصوصاته کوره تبلیغ بیورمش اولدیفنی ادعا ایدرک برملته خاص اولان «عننه و عادات» یالکز اولتی مسعود ایدمه بیلجک قدرتی حائر اوله جفندن بونلر باشقه مخصوصاته، باشقه هررقه مالک باشقه برملته تطبیق ایدیلورسه اوراده فیاض و ثمره دار اولاماز دعواستنده درلر. عرب قومه خاص اولان اسلام دیندن چیقان قضائی، حیاتی حکملر حالا تورک جمعیتده قیمتدار و حاکم اولدینی ایچوندرک بر حرث و عرف فرم

دولت ما کنه سنک معارفه تعلق ایدن جهتلرنده آرامق داها دوغری اولمازمی؟

ایش بودکلدر. کوه لبوبده بر تورلو آخرلرندن چیقارامادقلرینی شوراده بز ایضاح ایدمه. حقیقت اولانجه عربانلیله میدان چیقسون. «شیمیدی یکرمنجی عصرک ایجاب ایتدیکی حیاتی ایشلر واردر. حالبوکه هیئت حاضره دینداردر. دینک منبی ایسه بیک اوچیوز سنه اول بزدن اولمایان بر هررق سینه سنده میدان کلشدر. اوزمان باشقه بر هررقه عائد قونیلان بو اساسلر بزم جمعیتزده قیمتی و حاکمینی حالا محافظه ایدیور. حالبوکه بو اساسلر اوزمانک محدود احتیاجلی انسانلرینه عائد ایکن بوکون یکرمنجی عصرک باغیردینی احتیاجلری تطمین ایدمه یور. بونک ایچون دینی اولان عبادتله، فقهی اساسلر، انکشاف و ترقیه مانع و دینی قاعده لر آرتق مستحانه ویس زنده در.

«دین، جمعیتزک سیاستنه، حقوقنه، عائله حیاتنه، اقتصادیانته، بدیعیاته حاکمدر. بو حاکمیت ایسه اخروی و دینی اولدینی ایچون دنیوی ایشلرده موفق اولامایورز. قادین مستوردر. جمعیت یاریسی ساقط قالیور. بوکون هوایی، فائض، شرکت ایشلری فقهک قواعدیله یورومیور. حقوق الهی اولدینی ایچون بشری اولامایور. «حقوق عامه» اساسلرینه کوره بزم یایدیفمز بر حقوق ایستز. قادینه لایق اولدینی حریتی، حقوق، وظائفی ویرمک. عرب لسانیه اوغراشهرق ساعتله غائب ایتیه جکز. عبادتله بر «استهیک» بدینی ذوق» یوقدر. آکلما دیفمز برلسان سوبله بن خطیله امامک آردنده اودون کی طورارق دنیاچه نه قازانیورز.

«بز صباح ایستز. قارائنلرله سوق ایدن بو طور دیرنجی و یورومعه بن کهنه قاعده لری، بزم هررقه عائد اولمایان «دین» نامی آلتنده طولانمش قاعده لری قیراجمز. اولومک صوئوق قوجاننده جمعیت یاشاماز. دین هب آخرتی سودریدیکی ایچون بز دنیوی و جانلی اولاجمز. بونلری کوکندن دکشدر هرک عصریلکه، بلکه انقلابیله مخالف دوشن، اولمکه محکوم بوتون سقیم و باطل فکرلری دم و پرهرک یکرمنجی عصرک مناسبه توافق ایدمه بیلجک بر تجدید و انقلاب حرکتی حصوله کتیره جکز.»

ایشته «بز کنجلر، بز کنجلر» دییه دینلی و ایمانی کنجلریمزک کعب حقیقه ایریشه مدکلری ایچون ضالالتلرینی «عرفان»، «جهالتلرینی» «ترقی» ظن ایدن غافلرک بر تورلو سوبله یه مدکلری شوو چرچویه صبرالادیغ شیلردن عبارتدر. بونلری صیراسیله تحلیل ایدمه ییلورز. استطراداً سوبله ییم: بن ایستردم که بو ادعای ضال ایله محروق و نالان قیورانانلر - سوکمه مک، عجزه دوشمنجه کوپورمه مک شرطیله - آجیق و علمی بریولده آداب مناظره یه رطایتله قارشومه چیقسونلر. لکن دائما بحث ایتکلری مدنی شجاعتلری آنجق قارا کلفه قوبور صیقمدن عبارت قالر. چونکه «بیلیمک» جوق، هم بک جوق سنه لر بین یورومه متوققدر. حق بونلر غرب علماسنکده «علمی» کتابلرینی آکلایه جق قدر عرفانه مالک دکلدرلر. چونکه هیچ بر زبان عربک اصالت ذکایه مالک صلاحیت علمیله ایحایی اولان: ده قارت، قانت، به قن، سپنسر، لوطورنو، تازد، برغسون، بوخنر، فیخته، فوییه، دورقهام، ده مولین کی علماسی هیچ بر

اویمایان بو احکام سبیلہ تدنی وسقوط ایچندہ قالدق دینک ایستورلر . مسئله ایشته بودر .

بونلرک یوکسک سسله اعلان ایدہ مدکاری شیئی بز سوبله مکله بر حقیقته خدمت ایتدی کمزہ قانعز .

معادله لردہ بر قاعده واردر . مطلقا بر طرفی معلوم اولورسه آنحق حل ایدیلور . هر طرفی مجهول اولنجه اوکا معادله دینلمز . ایشته « بز کنجلر » ده « دین » ی ییقارق یرینه تورک ملتہ خاص ویکرمنجی عصره لایق اساسلر قویق ایسترکن هیچ اولمازسه بر « معلوم » مالک اولملری لازمدر . حالبوکه یالکنز « عرب قومہ » عائد عدايتدکاری اسلام دینک احکام مبلغہ نی « قرآن » ایله « صحیحین » احتوا ایدر . اصول وفروعانہ متعلق وتشریح احکام ایله بسطلری حاوی « مدونات مجتہدین و علمایی » بر طرفه بر اقیورم . فخر عالم قرآن کریمی اساس انزالی کی تبلیغ ایتیش و افعال واقوال نی ده مقتدایی اولمشدر . ایشته خالق تعالینک کتاب کریمیلہ خاتم الرسلک احادیثی حاوی « صحیحین » ی « بز کنجلر » آکلاپه بیلسه لردی بویله بر قوری ادعاہ دوشمزلردی . غربک ، قرق بش سنہ دنبری ملی کتبخانه لریمزی بولاشدیران چوروک و غرب حیاتنه عائد رومانلری ، شعرلری لسانمزه نقل ایله اوغراشه جقلرینه مادام که اسلام دینی یالکنز عربیه عائد اولدینی اذعاسیلہ اونی ییقمر ایچون بویله قولی پاچای صیوا یورلردی ، هیچ اولمازسه هجوم ایدہ جکلری شینک ماهیت و اساساتی بیلملری لازم کلرمیدی ؟

بز اولنره بو مدعانک اساس اسلام ایله نه قدر تألیفی غیر قابل وچوروک اولدینی اومین و فیاض دینک شرف و شانی نامنه صاحب دین اولان واجب الوجوددن استغاثه واستعاذه ایدرک بسط ایدہم .

محمد شرف

زایونیاده ملیت

نوبل ملافاتی قازانمقد برنونه جہانمہ نمایا ایدہ هندستانی شاعر معظم : غورانک قونفراسی

۳

شرقی آسیا کندی یولنده کیدیوردی . کندی مدنیتی اعلاہ چالیشیوردی . بومدنیت سیاسی دکل ، اجتماعی ایدی . غاصب و میخانیکی بر تأثیری حار دکل ، روحی بر تأثیری حار ددی . انسانلک درین مناسباتی اساسلرینه مستنددی خلقک حیات مسائلی دوشونولور و حل اولونوردی . خاندانلرک تبدلی ، اجنبی استیلاسنک وقوعی کی حادثه لر هیچ براهمیتی حار دکلدی . بوکون عالم خارجی بزہ بئشیدی و بزی کجیدی . بوندن طولای متأثر اولماملی بز . آرتیق جهانشمول مسائلی کنندی مسائلمز

عد ایدہ جکمز زمان کلدی . مدنیتمزلک روحی دنیاہه بوتون اقوامک تاریخیلہ آهنگلشدیرمک ایجاب ایدیور . ژاپونیا ، بووادیدہ ایلک یورویہن شرق ملای اولدی . اونک بوحرکتی بوتون شرقی امیدہ دوشوردی . آسیا ، میدانہ جانلی بر اثر چیقارمقلہ خاندان اولدینی اثبات ایتک لزومنی حس ایدیور . آسیا آرتیق اوبوماہ حق ، یاخود غربی تقلید اتمیه جکدر . بوندن طولای شمس طالع مملکتہ عرض شکران ایدرکن شرقک ، کنديسنہ تحمیل ایتدیکی وظائفی دائمًا خاطر لامسفی رجا ایدرز . ژاپونیا عصری مدنیتک قلبہ بر عصا زہ انسانیه ذرق ایتلیدر . ژاپونیا عصری مدنیتک تقلی التده بوغولماملی ، بالعکس بومدنیق نوره وحریتہ کوتورملی ، بومدنیتک الہامات سناویہ نی تلقی ایدہ بیلمہ سنی تأمین ایچون اونی تمیز هواہه ، کنیش سناحلرہ ایصال ایتلیدر .

...

بر چوق مملکتلری کزدہم . بومملکتلرک هر صنفہ منسوب انسانلریله کوروشدم . فقط هیچ بریرده انسانلک موجودیتی بورادہ حس ایتدیکم درجہ ده حس ایتدم . باشقه مملکتلرده قدرت بشریہ نک آثاری مدهشدی . تأثیری بک عظیم اولان واسع تشکیلات کوردہم . اورادہ ، تلبس ، تفریش ، تنم خصوصندہ کویستلرمان اسراف مزعجدر . اورادہ انسانک یوکسکلکی حس ایتزسکیز . چونکہ سزہ غربیلک حسنی ویرر بر حال قارشینندہ بولونورسکیز . فقط ژاپونیاده اجرای حکم ایدن عصر ، قدرت ، یاخود ثروت دکلدر . هر طرفہ حرص و طمع آثارینہ بدل محبت وتقذیر علائمی کوریورسکیز . اویلہ بر خلق قارشینندہ قالیورسکیز کہ هر شینہ هر کونکی قولالاندینی آلات وادواتدن باشلاہرق ، مؤسسات اجتماعیہ سنہ ، اطوار وحرکاتہ ، بوتون معاملاتہ قلبی طاغیتمشدر . بومملکتدہ نی اک زیادہ متحسس ایدن جهت سزک اسرار طبیعی ، تحلیل معلومات اصولیلہ دکل ، تحسس ایله ادراک ایتیش اولدیغکنزه دائر اولان قاعنیدر . سبز طبیعتک لسان شعرینی ، رنگلرینک موسیقیسی ، انتظامسزلقلرینک تناسبی ، سربستی حرکاتک الحاتی بیلورسکیز . طبیعتک بر ازدحام عظیم تشکیل ایدن توانی سوق ایتدیکی حالده هیچ بر اختلالہ سببیت ویرمہ دیکنی وتوابی آرمندہ کی مجادلاتک بیلہ رقص وموسیقی ایچندہ وقوع بولدیغنی کوریورسکیز . طبیعتک قدرتی کوزہ لاکلر ایچندہ حفظ ایتدیکی بیلورسکیز . بو کوزہ لاکدرکہ ، بوالده کی ، آغوشندہ اک مدهش قوتلری بسسلر . اویلہ حس ایدیورم کہ سبز سرار طبیعی حیاتکزدہ تمیل ایتدیکنز و بوتون اشیانک کوزہ لاکندہ مندم حقیقت روحلرکزه انتقال ایتدی . اشیای یالکنز بیلمک ، قیصہ بر زمان ایچندہ ممکندر . فقط اونلرک روحی آنحق عصرلرجه ریاضت